

taelse, at han har sat sig ind i Sagen med en særdeles Dygtighed og Grundighed. Den ærede Ordfører har ført et smukt Billede frem for os om det udbuede Kjøbenhavn, de nedlagte Fæstningsværker og de smukke og store Afgange til Staden; det gjør mig kun ondt, at han paa samme Tid med saamegen Kraft har forsvaret et Endringsforslag, som, hvis det skulde finde den Modtagelse, det ikke hidtil har fundet i Thinget, da nødvendigen vilde udslyde Realisationen af dette smukke Billede til en ubestemmelig fjern Fremtid. Der er et Punkt, som den ærede Ordfører har lagt Vægt paa, og det er, at man ikke skal fremkalde Conflicter mellem den lovgivende og den dømmende Magt. Jeg deler ganske hans Anskuelse om, hvor betænkeligt det vilde være at fremdrage det constitutionelle Spørgsmaal, om den dømmende Magt ikke blot skal fortolke Lovgivningen, men om den ogsaa kan erklære den for uforsatningsmæssig; men jeg henstiller, om ikke netop det Forslag, som den ærede Ordfører understøtter, er overordentlig skiftet til at fremkalde en saadan Conflict. — Jeg kan tiltræde de af Udvalget stillede Endringsforslag under Nr. 1—6, som væsentligt ere af en formel Charakter, derimod kan jeg paa ingen Maade tiltræde Mindretallets Forslag under Nr. 7, hverken det principale eller det subsidiaire. Angaaende det principale Forslag har jeg udtalt mig under de foregaaende Forhandlinger, og med Hensyn til det subsidiaire skal jeg bemærke, at jeg ikke troer at kunne tiltræde dette Forslag om, at i sin Tid Domstolene skulle blive kaldede til at paakjende i de enkelte Tilfælde, om Indstrænkningen skal bortfalde for den vedkommende Sag uden Vederlag. Jeg har gjenne-gaaet endeel Love; i nogle er det ligesom blevet forbeholdt de Interesserede at kunne tye til Domstolene, og i andre er det ligesom blevet dem forbudt, det er blevet dem nægtet (Afbrudelse). Der er Love, jeg kan citere; jeg troede det var fuldkommen notorisk; der er Love, i hvilke det nægtes Vedkommende at søge til Domstolene, saaledes

f. Ex. ved Detalingen for Præstestatter, som omhandles i Forordningen af 27de November 1827, og ligeledes en Forordning af 14de September 1830. Det er Tilfælde, hvor Lovgivningen ligesom nægter de Interesserede at søge deres Ret ved Domstolene. Jeg vilde nu i dette Tilfælde, dersom det var foreslaaet at nægte de vedkommende Grundelere at søge deres Ret, ligesaa bestemt modsætte mig dette, som jeg modsætter mig, at der udtrykkelig forbeholdes dem den Ret, som enhver dansk Statsborger har til at søge sin Ret ved Domstolene, den skal hverken forbydes nogen Mand eller udtrykkeligt tilsiges ham i dette Tilfælde, thi den har han ifølge Grundloven. Hvad det her gjælder om, er en endelig Afgjørelse af dette Spørgsmaal. Det gjælder ikke om at opfordre Grundeljerne til at procedere, det er tværtimod en daarlig Tjeneste at yde dem; det gjælder om at faae denne Sag definitivt ordnet, og det er uforenligt med dette subsidiaire Forslag. Jeg har ved tidligere Leiligheder udtalt, at jeg betragtede denne Ordning som et Forlig; men nu vilde det ganske vist ikke være rigtigt, at man fik Staten til at gaae ind paa dette Forlig, som bestaaer deri, at den paa den ene Side bortgiver sin ubetingede Ret, den Ret, som den nu er i Besiddelse af, og at man senere, naar det da kom til Stykket, at den havde gjort dette og nedlagt Fæstningsværkerne i Tillid til denne Lov, kunde komme og sige: „Ja, nu har Du bortgivet din Ret grund, og nu skal Du Intet have“; det troer jeg ikke, at man paa nogen Maade bør gaae ind paa. Dersom Staten, i Tillid til, at denne Sag er ordnet ved denne Lov, nedlægger Fæstningsværkerne, bør den ogsaa være sikret imod, at der af denne Omstændighed gjøres et Argument imod den, saa at den derved kom til at tabe alt Krav paa det Vederlag, som Loven netop skulde sikre den. Det er af disse Grunde, jeg ikke troer at burde gaae ind paa det subsidiaire Forslag. Det er ligesom, at en Afgjørelse vilde, naar dette subsidiaire Forslag vedtoges, slydes ud i lang Tid; det er umuligt